

Úvod

Nancy: Ahoj, volám sa Nancy Bednárová, som školiteľom pre Americkú pobočku firmy Bernina. Dnes by som vám rada porozprávala o novom príslušenstve k vášmu šijaciemu stroju. S ním môžete skutočne popustiť uzdu svojej fantázii. Je to Bernina dekoratívny punchovač. Som si istá, že práca s ním Vás bude baviť a výsledky vašej práce budú úžasné. Punchovač môže byť nasadený na všetky šijačky Bernina, vybavené originál Bernina CB chapačom, teda modely Activa, Virtuosa, Aurora 430/440 a Artista 160, 165 a 170.

Ak ste si objednali punchovač, dostanete krabičku, ktorá bude obsahovať viaceré časti. Dostanete ihlovú svorku, osadenú piatimi ihlami, veľkú skrutku, (túto použijete na pripojenie ihlovej svorky na šijací stroj), 2 náhradné ihly do punchovača, veľkú šijaciu pätku s plastickým chráničom prstov a nakoniec inštruktážne CD, ktoré Vám vysvetlí, ako inštalovať punchovač a tiež dá zopár tipov na dekoratívne techniky a tiež zopár inšpiratívnych nápadov.

Pri práci s Punchovačom je treba používať špeciálnu stehovú dosku pre punchovač s veľkým otvorom pre ihly. Informujte sa u svojho predajcu Bernina, ktorá stehová doska je vhodná pre Váš stroj.

(Začiatok inštalácie text:)

Takže poďme inštalovať punchovač. Najprv odstránime ihlu a skrutku, ktorá ihlu drží, zo stroja. Potom vymeníme stehovú dosku. Ak pracujete na šijacom stroji Activa, vyhľadajte v príslušenstve malý skrutkovač. Tento skrutkovač použijete na odstránenie skrutiek, ktoré držia stehovú dosku. Odstráňte obe skrutky a odložte ich a odstráňte stehovú dosku. Nahradte ju stehovou doskou k punchovaču. Na upevnenie dosky použite pôvodné skrutky. Na ostatných modeloch Bernina jednoducho zatlačte na pravý zadný roh stehovej dosky, tá sa vysunie a vy ju jednoducho odstráňte a nahradte správnu, ktorú ste kúpili k punchovaču. Potom nainštalujte ihlovú svorku punchovača, upevnite ju špeciálnou skrutkou, pribalenou k punchovaču. Svorku s ihlami nasadte na ihlovú tyč a skrutku dotiahnite. Potom otvorte dvierka chapača, odstráňte cievku a púzdro cievky a odložte ich vedľa. Taktiež otvorte dvierka krytu dráhy chapača a odstráňte chapač. Chapačový priestor nechajte otvorený počas celej práce s punchovačom. Vytvoríte tak dostatok miesta na prácu punchovača.

Potom, ako ste nainštalovali ihly, bolo by dobré urobiť jednu otáčku ručným kolom, aby ste sa uistili, že sú vaše ihly v stredovej pozícii a môžu bezpečne prechádzať hore a dolu cez otvor v stehovej doske. Pri niektorých modeloch Bernina bude tiež potrebné odstrániť navliekač ihly, aby sa ihlová tyč mohla bezpečne pohybovať. Jednoducho zatlačte navliekač do najnižšej polohy a koniec navliekača zvlečte smerom dolu. Po punchovaní zase navlečte navliekač späť. Stlačíte navliekač do dolnej polohy a koniec navliekača nasuniete na tyčku navliekača a je to hotové.

Poslednou časťou vašej inštalácie je nasadenie špeciálnej šijacej pätky.

(Príprava stroja text)

Keď ste nainštalovali všetky časti punchovača, je potrebné urobiť na stroji 3 základné nastavenia. Až potom môžete začať šiť.

Najskôr nastavíte na stroji rovný steh. Šitie kľukatým stehom nie je dovolené z dôvodu veľkého rozpichu ihiel. Poloha ihly musí byť v stredovej pozícii. Jediný steh, ktorý je možné s punchovačom použiť, je rovný steh.

Za druhé spustíte zúbky podávača. Pri punchovaní posúvate látku rukou.

Nakoniec nasadíte nasúvací stolík, ktorý bude podopierať látku pri punchovaní.

Občas je tiež treba vymeniť ihly v svorke punchovača. Výmena ihiel je veľmi jednoduchá.

Nájdite malý skrutkovač, ktorý je dodávaný ako príslušenstvo k stroju, odstráňte ihlovú svorku a vyhládajte malú skrutku na vrchu svorky. Skrutkovačom povoľte skrutku o štvrt' otáčky a zlomenú ihlu odstráňte. Nahraďte ju novou ihlou a skrutku znovu pritiahnite. Teraz ste zase pripravení na punchovanie. Ako ste mohli vidieť, každá ihla má svoj vlastný otvor v svorke.

Ihly pre punchovanie sú iné, ako tradičné ihly do šijacieho stroja. Tieto ihly sú dlhé, tenké, s háčikmi na špičke. Sú úplne iné, ako bežné ihly do šijacích strojov. Nepoužívajte bežné ihly pre punchovačku.

Sú dva druhy ihlových svoriek. Oba pracujú rovnako dobre. Čierna svorka bola vyvinutá pre novšie modely.

(História punchovania text)

Takže teraz máme nainštalovaný punchovač. Čo teraz? Punchovanie je nádherná tradičná zdobiaca metóda, ktorá bola zvyčajne robená ručne za použitia ostrého háčika a priadze. Priadze boli poukladané na vrchu látky a potom s háčikom popreťahované jedna po druhej a prichytené o látku. Teraz je to možné robiť oveľa rýchlejšie strojom.

Na stroji je nasadený kruh piatich ihiel s háčikmi. Tieto ihly budú preťahovať priadzu, položenú na lícovej strane látky. Môže byť použitá priadza, alebo dekoratívne vlákna. Ihly pretiahnú vlákno cez lícovú stranu látky a háčiky ho potom zachytia na druhej strane látky a potom ho vytiahnu naspäť na líce a tak sa to robí dokola, čo spôsobí, že vlákno bude zapracované do látky a na látke sa vytvorí nový farebný vzor.

Tento šál je pekným príkladom, čo sa dá s punchovačom dokázať. Keď sa pozriete na túto vlnenú látku, bola vyvarená a dekoratívne vlákna boli poukladané na splstnatenú lícovú stranu látky a boli 3 x prešité punchovačom. Najprv sme povpichovali vlákna z vrchu, potom sme látku otočili a povpichovali vlákna z rubovej strany, a nakoniec sme to znovu otočili a povpichovali vlákna znovu z lícovej strany. Ako môžete vidieť, vyzerá to, ako keby vlákna boli votkané do látky, ale v skutočnosti sme to urobili my.

Punchovaný výrobok má dve rozdielne strany. Je trochu rozdiel medzi rubovou a lícovou stranou. Na lícovej strane šálu sú farby jasnejšie a zreteľné. Ale keď otočíte šál na rubovú stranu, môžete vidieť, že kvety sú stále viditeľné aj na tejto strane a aj farby sú celkom atraktívne. Ale punchovačka sa dá použiť rôznymi spôsobmi. Použite spôsob, ktorý najlepšie vyhovuje Vám.

(Techniky text)

V nasledujúcom by som Vám chcela ukázať, ako použiť punchovač. Prvá technika sa volá driblovanie a je skutočne zábavná a jednoduchá. Pri tejto technike rada robím s vláknami, zvanými "thick and thin" (sú to vlastne tenké vlákna, spletené do hrubšieho). Tieto vlákna majú krásnu textúru a tiež dobre vyzerajú. Len ich rozpletiem na látku, trochu ich pozatáčam a poskrúcam, pokiaľ mi netvorí design, lahodiaci môjmu oku. Utlapkám ich na látku a začnem punchovať. Šiť začnite najprv do lícovej strany, aby ste priadzu zafixovali. Pamätajte, že nešijete niťou, čiže môžete šiť aj dopredu aj dozadu. Spustíte pätku a začnete prichytávať vlákna na látku.

(šitie)

Ak potrebujete vlákno upraviť, zastavte. A pamätajte, že je to šitie voľnou rukou, čiže vy riadite pohyb látky.

(šitie)

Tento prvý krok je akoby pristehovanie vlákna. Krása tejto práce je aj v tom, že nemusíte ihly viesť presne po vlákne. Ak sa vám aj občas podarí zísť z vlákna, jednoducho sa vráťte naspäť a nikto nezistí, že ste sa pomýlili.

Keď otočíte látku na rubovú stranu, môžete v skutočnosti vidieť cestičku, ktorá bola stehovaním vytvorená pri preťahovaní vlákna na druhú stranu. Máte to ako mapu, na ktorej vidíte, kadiaľ musíte viesť ďalšie stehovanie. Toto bolo síce len zabezpečenie vlákna, ale už môžete vidieť, ako háčikové ihly popreťahovali vlákna cez základovú látku. Váš ďalší krok je znovu stehovať, tento krát po rubovej strane a držať sa pri tom cestičky, ktorú ste vystehovali pred tým.

(šitie)

Po druhom stehovaní už vidíte, že vlákna sú zapracované oveľa lepšie do podkladovej látky. V poslednom treťom kroku stehovanie dokončí preťahovanie vláskien na rubovú stranu.

(šitie)

A tu je výsledok - nádherne vykreovaná látka - a pomerne jednoducho.

To bola základná technika, a teraz poďme tvoriť tvary. Punchovacie vlákna sme nastrihali na malé kúsky v rôznych farbách tak, aby sme mohli vytvoriť lupienky designu. Vlákna vezmite a rozmotajte. Zväzочки rozmotaných vláskien zložte na polovicu a vyformujte do tvaru lupeňa. Umiestnite lupienok na látku a ak je v strede trošku otvorený, no problém.. Stredy sa vyplnia ľahko. Umiestnite vlákno pod ihly. Pri umiestnení vám pomôže, ak použijete napríklad háčik na háčkovanie. Hlavne, ak ste v punchovaní začiatočníčka, tak stiletka alebo pletací háčik sú veľmi dobrou pomôckou. Stiletka je vlastne dlhá ostrá tyčka, ktorá vám umožní bezpečne a ľahko naaranžovať priadzu pod šijaciu pätku. Spustite šijaciu pätku a začnite punchovať.

(šitie)

Musíte vlákno pripunchovať najprv z vrchu, potom zospodu a potom ešte raz z vrchu, aby ste ho zaistili. Na vyplnenie stredy kvetinky vyberte vlákno inej farby, rozpleťte, zložte na polovicu a umiestnite do stredy lupienka a znovu pripunchujte.

(šitie)

Ešte raz zopakujem, šijete zvrchu, zospodu a znovu zvrchu.

(šitie)

Ak je to potrebné, pridáme do stredu lupeňa ešte jednu farbu. Keď skončíte, ustrihnite prečnievajúce vlákna a pokračujte ďalšími lupeňmi.

Ďalšou veľmi milou technikou je technika, ktorá sa nazýva pokrývanie. Vyberte vlákno, ktoré bolo zrolované, ale je zároveň aj veľmi mäkké. Keď kupujete vlákna, uistite sa, že máte vlákno, ktoré sa dá rozmotáť a načechrať. Ak priadza obsahuje plniace vlákno, ktoré drží priadzu zrolovanú, malo by byť toto vlákno odstránené. Priadzu ustrihnite podľa potreby, položte na plochu a jemne rozviňte koniec priadze. Nájdite vystužovacie vlákno a zľahka ho vytiahnite prstami. Pozor, vystužovacích vlákien môže byť viac. Použitím stiletky izolujte aj druhé vlákno a tiež ho vytiahnite. Vlákno roztraste. Ako vidíte, celkom pekne sa nám ho podarilo rozplieť.

Touto technikou nešijete tvary. Poukladáte rozpletené vlákna na látku a rozprestierate ich smerom od seba. Keď ich máte rozmiestnené, môžete začať stehovať.

(šitie)

Štvrtá techniku, ktorú Vám ukážem, je skutočne efektná. Je založená na tom, že otvorené konce rozpleteného vlákna nechávame nezpracované. Túto techniku by sme mohli voľne preložiť, ako "kúsok po kúsku". Pri tejto technike malé kúsky priadze umiestnime na látku a pristehujeme len v strede. Kúsky priadze pristehujeme v strede najprv zvrchu, potom zospodu a potom znovu zvrchu, aby sme ich dobre zapracovali.

(šitie)

Nakoniec to stiletkou načechráme. A to bola posledná technika.

(Údržba stroja text)

Po ukončení punchovania je nevyhnutné stroj vyčistiť. Ako si iste viete predstaviť, vlákna z priadze a látky, ktorú ste punchovali, vytvorili hodne zvyškov v chapačovej časti stroja. Najprv doporučujeme malým štetčekom, ktorý býva v príslušenstve šijačky dôkladne vyčistiť všetky plochy v spodnej časti stroja od viditeľných vlákien. Tiež je dobré špeciálnymi nástavcami dôkladne povysávať túto časť stroja od zvyškov nití. Je to skutočne dobrý spôsob, ako sa zbaviť tejto nečistoty. Po skončení vašej práce tiež dôkladne prehliadnite punchovací nástavec. Vymeňte ohnuté alebo zničené ihly pred tým, ako punchovací nástavec odložíte.

(Svet kreativity - text)

Teraz, keď sme si ukázali, ako používať punchovačku, poďme si povedať zopár vecí o priadzach a látkach. Vhodné sú všetky prírodné tkané látky. Tradičné punchovanie bolo vždy robené na 100% - ú vlnu, buď veľmi hrubú, alebo vyvarenú. My tiež používame vlnu veľmi často a nemáme s ňou žiadne problémy. Aj džínsovina je vhodná na punchovanie. Je hrubá a má nesmierne hutnú štruktúru, ktorá vydrží opakované napichovanie. Uistite sa, že džínsovina, ktorú zvolíte, je zo 100% bavlny a neobsahuje lycru alebo spandex.

Výber vlákna je ďalšou oblasťou, ktorej sa budeme venovať. Tradične sa na punchovanie používa 100%-é vlnené vlákno. Môžete používať vlnu, ktorá je spletená z tenkých vlákien. Tiež je dôležité, aby ste sa dostatočne povenovali výberu farieb. Umožní vám to plne využiť vašu kreativitu. Dajú sa tiež používať miešané vlny - tzv. Melír.

Nádherný rozmer vášmu projektu tiež môžu dodať vysoko textúrované vlákna, nazývané tiež funky vlákna, pretože sú hodne strapaté a spletané, môžu dať skutočne ďalšiu dimenziu Vášmu projektu.

Neprehliadajte tiež možnosti tradičných pletacích priadzí, ktoré ste nakúpili pre ihlicové pletenie. Toto vlákno je 100% polyester, a ako ste mohli vidieť na ukážke jednej z techník, tvorí skutočne krásne punchingy. Netreba však zabúdať, že spriadané vlákna zvyčajne obsahujú, plniace vlákno, ktoré ich drží zmotané. Chenille vlákno - teda vlákno s vlasom je ďalším vláknom, ktoré na punchingu vyzerá nádherne a dodáva mu ďalší rozmer.

Pri budovaní svojho skladu s vlnami nezabúdajte, že občas chcete skúsiť aj niečo zvláštne. Luxusné vlákna, ako trebárs ručne farbená vlna, vyzerajú pri punchovaní tiež nádherne. Farby sú živé, farbisté a výsledky pôsobivé. Kovové vlákna, ako napr. tento farebný Mylar môžu byť tiež pridané do punchovania a tvoriť jemné trblietanie na vašom projekte.

Punchovanie vám dáva možnosť pridať ďalšiu dimenziu do vašich výšiviek a modelov.

Dúfame, že punchovací nástroj vám veľmi uľahčí vašu tvorbu. Šijem už dlhý čas a zistila som, že zapracovávaním vlákna do látky môžeme získať nádherné efekty. Neexistujú žiadne limity, kde by ste túto techniku nemohli zapracovať. Či už robíte nádherné dekoráciu na vankúš, alebo peknú vianočnú pančuchu, alebo záves na stenu alebo kabátik, žiadny problém. Použitie tohto nástroja je ľahké, zábavné a budete mať úspech na prvý krát. Prajem veľa úspechov.

OUTRO CREDITS